

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Naturavdelningen
Henrik Roos

Beslut
2021-11-24

Diarienummer
511-8285-2018

Sida
1(12)

Bildande av naturreservatet Bäckedalen i Skövde kommun

Innehållsförteckning

Uppgifter om naturreservatet
Beslut om bildande m.m.
Syftet med naturreservatet
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Beslut om föreskrifter
Ärendets handläggning
Länsstyrelsens bedömning och motivering
Upplysningar
Ersättningstalan
Kungörelse
Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Bilagor

Bilaga 1a. Beslutskarta
Bilaga 1b. precisering av B-föreskrifter
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Sändlista

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Bäckedalen
NVR ID:	2052062
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Skövde
Lägesbeskrivning:	Ca: 1 km söder om Timmersdala mellan Mariestad och Skövde
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	7,8 hektar, varav vatten 0 hektar.
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Natura 2000-beteckning:	-
Naturgeografisk region:	Falbygden/Vänerslätterna

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Bäckedalen.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- Utveckla och bevara naturskogsartad ädellövskog med inslag av översilade alkärr. Strukturer som varierande trädålder och död ved ska förekomma i riklig omfattning.
- Restaurera betesmark som sedan på sikt skall hysa markvegetation karakteriserad av lång hävdkontinuitet och näringsfattiga markförhållanden.
- Utveckla ekar som tillåts växa upp ljusöppet och bli gamla och grova
- Utveckla och bevara lämpliga bo- och födosöksmiljöer för solitära bin och andra insekter i sandiga miljöer.

Syftet ska uppnås genom att:

- Lövskogsmiljöerna lämnas att huvudsakligen utvecklas fritt med undantag för åtgärder i syfte att förhindra graninvandring.
- Restaurering av betesmarker som möjliggör för ekar att växa upp ljusöppet.
- Åtgärder genomförs i syfte att skapa lämpliga boplatser för solitära bin.
- Mindre slätterängar anläggs och sköts i anslutning till de skapade boplatserna för solitära bin.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Reservatet hyser mycket höga biologiska bevarandevärden i form av ett antal olika miljöer –lövlundar och lövsumpskogar på kalkrik mark, åldriga lövträd, samt varma sandmiljöer – som är ovanliga företeelser i Sverige generellt.

I större delen av reservatet har sentida skogsbruk bara förekommit i ringa omfattning vilket gör att lövskogen i området har utvecklat en naturskogsartad karaktär. På flera ställen förekommer översilade alkärr med väl utvecklad sockelbildning på stambaserna. Det finns även källflöden som sipprar fram i slutningen. Detta tillsammans med den kalkrika berggrunden bidrar till ett mycket artrikt växt och djurliv innehållandes hotade, sällsynta eller krävande arter.

Den övergivna betesmarken i väster hyser fortfarande rester från en öppnare tidsperiod både i fält- och trädskikt. Detta gör att värdefull och bevarandevärd hävdgynnad vegetation bedöms kunna etablera sig snabbt efter restaurering.

Strax norr om reservatet ligger en stor tidigare sandtäkt där flera hotade och skyddsvärda solitära bi-arter som omfattas av nationella åtgärdsprogram samt andra naturvårdsintressanta insekter har noterats. Då markförutsättningarna är likartade i reservatets västra del bedöms detta vara ett lämpligt område att genomföra åtgärder i syfte att stärka dessa bi-arters livsmiljö. Därigenom skulle området tillsammans med sandtäkten i norr kunna bli en stor, bra och viktig livsmiljö för flera hotade arter i Valle knutna till varma sandmiljöer

Genom bildande av naturreservat säkerställs att dessa natur-, kultur- och friluftsvärden värden bibehålls och kan få erforderlig skötsel.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Förbuden gäller inte de åtgärder som är förenade med tillståndsplikt enligt nedan.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Avverka, gallra, röja, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner.
Träd eller vindfällen som utgör hinder för betesdrift eller försvårar framkomligheten på vägar, vandringsleder och liknande, får flyttas, alternativt så upparbetas klenare grenverk och stammen lämnas kvar.

Förbudet gäller inte vid underhåll av befintliga siktgator för jakt.
2. Uppföra eller väsentligt ändra utformningen av byggnad eller annan anläggning*.
Normalt underhåll av befintliga anläggningar som har tillkommit i laga ordning får utföras.
3. Uppföra mast, torn, vindkraftverk eller liknande anläggning.
4. Sätta upp skyltar, fast belysning eller liknande anordningar.
5. Dika, kulvertera dike, lägga igen dike, dämna, avleda, valla in, muddra eller utföra någon annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden.
Befintliga diken får rensas till ursprunglig eller fastställd bottennivå.
6. Borra, spränga, gräva, schakta, påla eller bedriva täkt av något slag.
Förbudet gäller även husbehovstäkt.
7. Anordna upplag, fylla ut eller tippa massor
Förbudet gäller inte mindre och tillfälliga (max 1 år) upplag i samband med underhåll av befintliga anläggningar som har tillkommit i laga ordning.
8. Bedriva bete mellan 1 november – 15 april.
9. Stödutfodra med annat än mineralfoder.
Stödutfodring får dock ske som övergångsutfodring i samband med in- och utställning under max 2 veckor. Platser med känslig flora ska undvikas.
10. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödsel.
11. Så, plantera eller sätta ut arter från samtliga artgrupper.
Förbudet gäller även normal åkergröda

**Med anläggningar avses det mesta som går att bygga eller ställa i ordning och som är lite större t.ex. stängsel, vägar, stigar, bryggor m.m.*

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

12. anlägga jakttorn, gömsle, åtel eller liknande konstruktion för jakt.
13. Anordna vandrings-, cykel- eller ridled.
14. anlägga ny ledning*
15. bekämpa invasiva främmande arter med metoder som är förbjudna enligt A1 – A11.

**Med ledning avses alla typer av kablar och rör t.ex. vatten, avlopp, fiber och el.*

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.
- Vid reparation och underhåll av befintlig jordkabel för högspänning gäller inte föreskrifterna A1 och A6. *Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras.*

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Föreskrifterna avser hela naturreservatet där inget annat anges.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar uppförs/anläggs och att följande åtgärder vidtas.

1. Naturreservatet märks ut i terrängen.
2. Informationsskyltar, vandringsleder (*inklusive tillhörande anordningar så som spänger, skyltar och stängselgenomgångar m.m.*) anläggs och underhålls.
3. Parkeringsplats, rastbord och informationsanläggning anläggs och underhålls på den plats som framgår av kartan i bilaga 1b
4. Betesdrift med tillhörande åtgärder inklusive uppsättning och underhåll av stängsel samt anordning av dricksvattenförsörjning m.m.
5. Naturvårdsinriktad skötsel av lövskog och/eller enstaka träd genom röjning, plockhuggning, tillskapande av död ved, veteranisering, utsättning av mulmholkar och plantering av ädellövträd.
6. Betesmark/ängsmark restaureras inom de områden som är markerade på kartan i bilaga 1b. Detta kan inkludera virkesuttag.
7. Återskapande av sandmiljöer genom avverkning och röjning av träd och buskar samt grävning inom de områden som är markerade på kartan i bilaga 1b.

8. Röjning av gran.
9. Jakt på mink och vildsvin i de fall jakträttsinnehavaren saknar intresse eller möjlighet att bedriva jakt i tillräcklig omfattning.
10. Åtgärder i syfte att motverka skadegörare om skadeangreppet påtagligt kan hota syftet med naturreservatet. Detta får göras förutsatt att angreppet utgör ett påtagligt hot mot områdets kontinuitetsberoende naturvärden.
11. Åtgärder i syfte att minska utbredning och spridning av invasiva främmande arter.
12. Avverkning/kapning av träd som utgör fara för människor, trafiksäkerhet forn- och kulturlämningar samt egendom.
13. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Parkera motordrivet fordon,släpvagn, husvagn eller liknande utanför den anvisade parkeringsplatsen. Det är vidare förbjudet att parkera på den anvisade parkeringsplatsen i mer än 24 timmar i sträck.
2. Cykla annat än på befintlig vandrings/cykelled.
3. Gräva upp växter. Samt plocka svampar, mossor, och lavar.
Det är tillåtet att plocka bär och matsvamp.
4. Elda.
Förbudet gäller inte gasol- och spritkök eller liknande.
5. Flytta eller ta bort, förstöra eller skada levande såväl som döda träd, grova grenar och vindfällen oavsett om dom står upp eller ligger ner.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. Fånga eller samla in djur inbegripet ryggradslösa djur.
7. Arrangera idrottstävling, läger, liknande verksamhet eller sammankomster med mer än 50 personer, *undantaget evenemang som enbart tar befintliga vägar, vandrings- och/eller cykelleder i anspråk.*

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.

- När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, genomför naturinventeringar vilka även kan innebära insamling av arter i vetenskapligt syfte

Ärendets handläggning

Ärendet initierades av ägaren till Timmersdala 4:4 och 4:5 i januari 2018 via en intresseanmälan om formellt skydd av skog. Efter kvalitetssäkring bedömde länsstyrelsen att naturvärdena på fastigheterna väl motiverade bildande av Naturreservat. Fastigheterna förvärvades av Naturvårdsverket i oktober 2019.

Samtliga de berörda mark- och sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslaget till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Skövde kommun, Miljösamverkan östra Skaraborg, SGU och Skogsstyrelsen.

Deltagarna i samverkansgruppen inom projekt BIOGOV, Naturskyddsföreningen Ägarna till Timmersdala 27:1 och Bäckedalen 20:1 har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Inkommande synpunkter

Yttrande har inkommit från Skövde kommun, Miljösamverkan östra Skaraborg, Skogsstyrelsen, Ywonne Lilja och Ellevio.

Skövde kommun konstaterar att förslaget till naturreservat inte står i konflikt med kommunens översiktsplan och motsätter sig därför inte reservatet.

Miljösamverkan östra Skaraborg har inget att tillägga.

Skogsstyrelsen föreslår en anknytningsled från parkeringsplatsen till den befintliga vandringled som korsar reservatet i skötselområde 1. I övrigt har Skogsstyrelsen inget att tillägga. Länsstyrelsen anser att Skogsstyrelsen förslag är bra och har kompletterat (bilaga 3) skötselplanen med detta.

Ywonne Lilja (granne till reservatet) är positiv till naturreservatet men påpekar att två avtals servitut finns till förmån för hennes fastighet Bäckedalen 20:1 gällande utfart över Timmersdala 4:4, dvs naturreservatet. Hon skriver att de skötselåtgärder som föreslås i bilaga 3 (skötselplanen) inte får utgöra hinder för denna utfart. Länsstyrelsen har kompletterat bilaga 3 (skötselplanen) med upplysningar om dessa servitut samt tydliggjort att de skötselåtgärder som genomförs i skötselområdena 4 och 5 inte får innebära hinder för utfart och bör genomföras i samråd med ägaren av Bäckedalen 20:1. Ywonne framför vidare att träd som faller över de betesstängsel som löper längs reservatets gräns måste åtgärdas så att stängslen fungerar. Länsstyrelsen konstaterar att reservatets föreskrifter inte utgör hinder mot detta och att det är i linje med upprättad skötselplan.

Ellevio framför att de har befintlig jordkabel för högspänning i området och att reservatets föreskrifter inte får utgöra hinder för normalt underhåll och reparation av denna. Länsstyrelsen har infört undantag från A-föreskrifterna som säkerställer detta.

Markåtkomst

Vid tidpunkten för detta beslut har köpekontrakt tecknats med samtliga fastighetsägare.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatet Bäckedalen är ett varierande och artrikt område med stor biologisk mångfald. Det är beläget på platåberget Billingens västra sluttning. Den östligaste fjärdedelen ligger uppe på Billingens platå och är flackare än övriga delar av reservatet som sluttar kraftigt åt väster. Skogen i reservatet bär en tydlig kalkpåverkan som härstammar från Billingens kalkplatå samt kontinuerlig transport av mineralämnen via rörligt markvatten ner längs bergets västra sluttning.

Östra delen av reservatet består huvudsakligen av en ädellövdominerad skog som trots historik som betesmark har börjat utveckla tydlig naturskogskaraktär.

I väster ligger en övergiven betesmark på sandig mark, den bär fortfarande spår från tidigare beteshävd främst i form av vidkroniga träd.

Nära vägen i väster sluttar marken brant. Sannolikt härrör sluttningen från tidigare sandtäkt. Sluttningen är idag bevuxen med skog Alldeles norr om reservatet allra västligaste del ligger en tidigare sandtäkt. Här förekommer flera olika arter av solitära bin, samt andra insekter knutna till varma sandmiljöer. Med tanke på att sluttningen ligger i direkt anslutning till sandtäckten och på liknande mark bedöms det finnas goda förutsättningar för att skapa bra miljöer för sandberoende insekter genom restaurering.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering av beslutet

För att reservatets skogar ska bibehålla och utveckla sina höga naturvärden krävs att skogen huvudsakligen får utvecklas fritt utan ingrepp i form av t.ex. skogsbruksåtgärder, och vedtäkt. eller exploateringar av olika slag. För att den tidigare betesmarken åter ska få höga naturvärden krävs t.ex. att gödsling och liknande undviks. Mot bakgrund av detta anser Länsstyrelsen det motiverat att införa föreskrifterna A1-A15 som reglerar dessa typer av åtgärder i reservatet.

För att bevara och utveckla områdets naturvärden krävs att vissa skötselåtgärder genomförs. Om den övergivna betesmarken i väster restaureras och bete återinförs kan värdefull och bevarandevärd hävdgynnad vegetation etablera sig relativt snabbt. Om varma och solbelysta sandmiljöer återskapas genom skötselåtgärder skulle de bli bra och viktig livsmiljö för flera hotade arter i Valle knutna till varma sandmiljöer. Därav anser Länsstyrelsen det motiverat att införa föreskrifterna B1-B13 som möjliggör för förvaltaren att genomföra nödvändiga skötselåtgärder.

I syfte att begränsa störning eller annan skada på reservatets flora och fauna införs föreskrifterna C1-C7.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.

Riksintressen m.m.

Naturreservatet Bäckedalen ligger inom riksintresse för naturvård (NRO-14-075), riksintresse för kulturmiljövård (KR24) och riksintresse för friluftsliv (FO01_1). Det ligger även inom nationellt utpekade odlingslandskap (R8202) och regionalt värdefulla odlingslandskap (83-13).

Kommunal översiktsplan

Detta beslut strider inte mot översiktsplanen för Skövde kommun.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Myllrande våtmarker samt ett rikt växt- och djurliv.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 § miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Genom beslutet om naturreservat följer att skogsvårdslagens bestämmelser upphör att gälla, i hela naturreservatet, eftersom skogsbruk förbjuds enligt A Föreskrifterna, (se 4 § Skogsvårdslagen (SFS 1979:429).

Därmed har markägaren inte längre något ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen för att bekämpa eller förebygga insektshärjning i skog.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt, t.ex. följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om Natura 2000, strandskydd, generella biotopskydd, vattenverksamhet och artskydd
- Fridlysningsbestämmelser i artskyddsförordningen
- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen
- Kulturmiljölagen
- Jaktlagstiftningen
- Lagen om skydd mot olyckor t.ex. generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.
- Förordningen om invasiva främmande arter.

Reservatets gränser

Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser, se bilaga 1a. Även efter justeringar av sådana fastighetsgränser i kartan, t.ex. efter fastighetsbestämning eller inmätning av gräns, ska reservatsgränsen anses följa fastighetsgräns i berörd del.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Mark- och miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap. 13 § miljöbalken lämnas in till Mark- och miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Skaraborgs allehanda ortstidning.

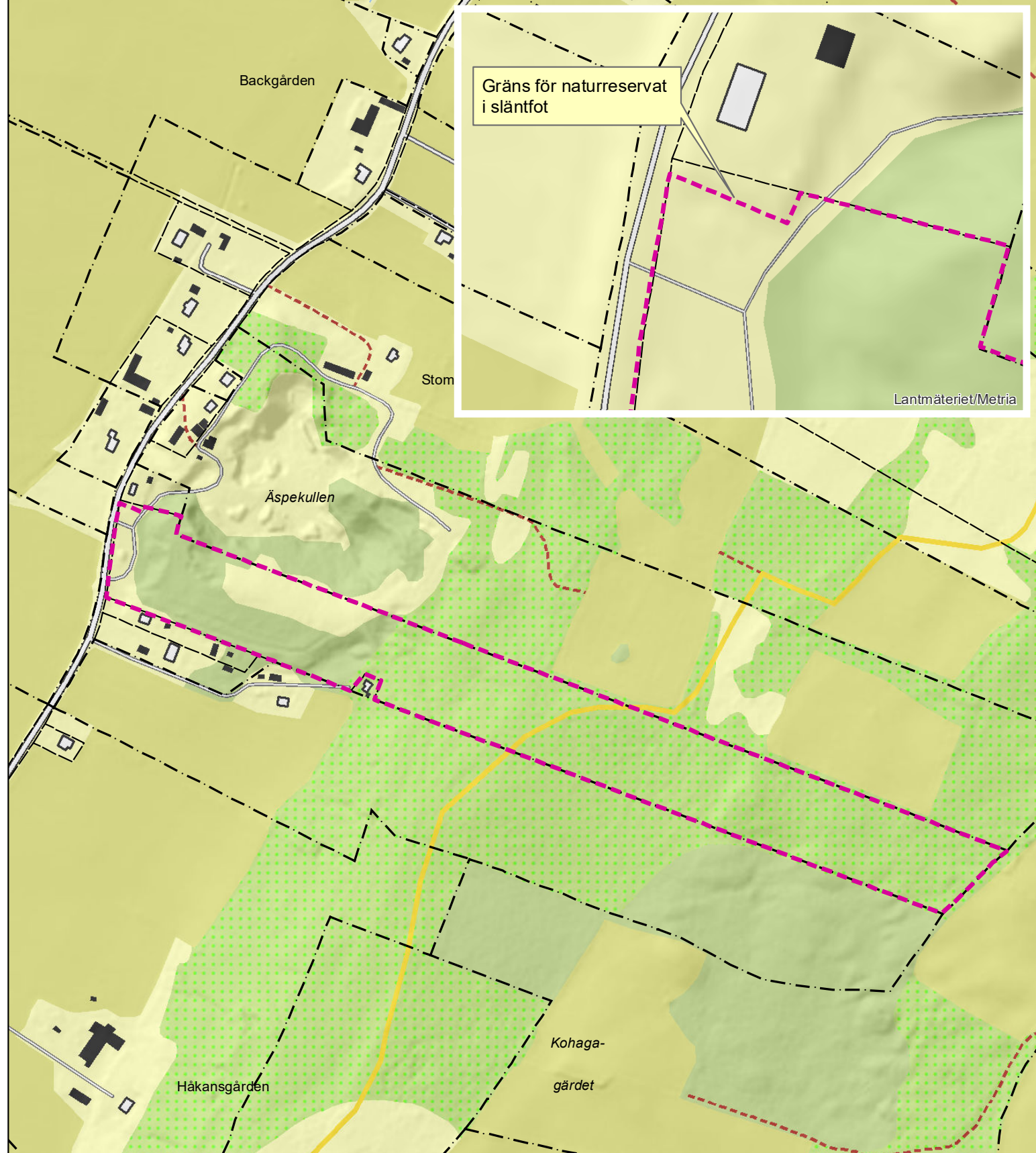
Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårdshandläggare Henrik Roos har varit föredragande. I handläggningen har också medverkat avdelningschef Sven Swedberg, enhetschef Johan Jannert, antikvarie Gunilla Roos Nilsson, länsarkitekt Mehdi Vaziri och länsjurist Anders Hjalmarsson.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Lisbeth Schultze

Henrik Roos

Bilaga 1a

Beslutskarta Naturreservatet Bäckedalen Skövde kommun

Tillhör Länsstyrelsens beslut
datum 2021-11-24 dnr 511-8285-2018

Länsstyrelsen
Västra Götaland

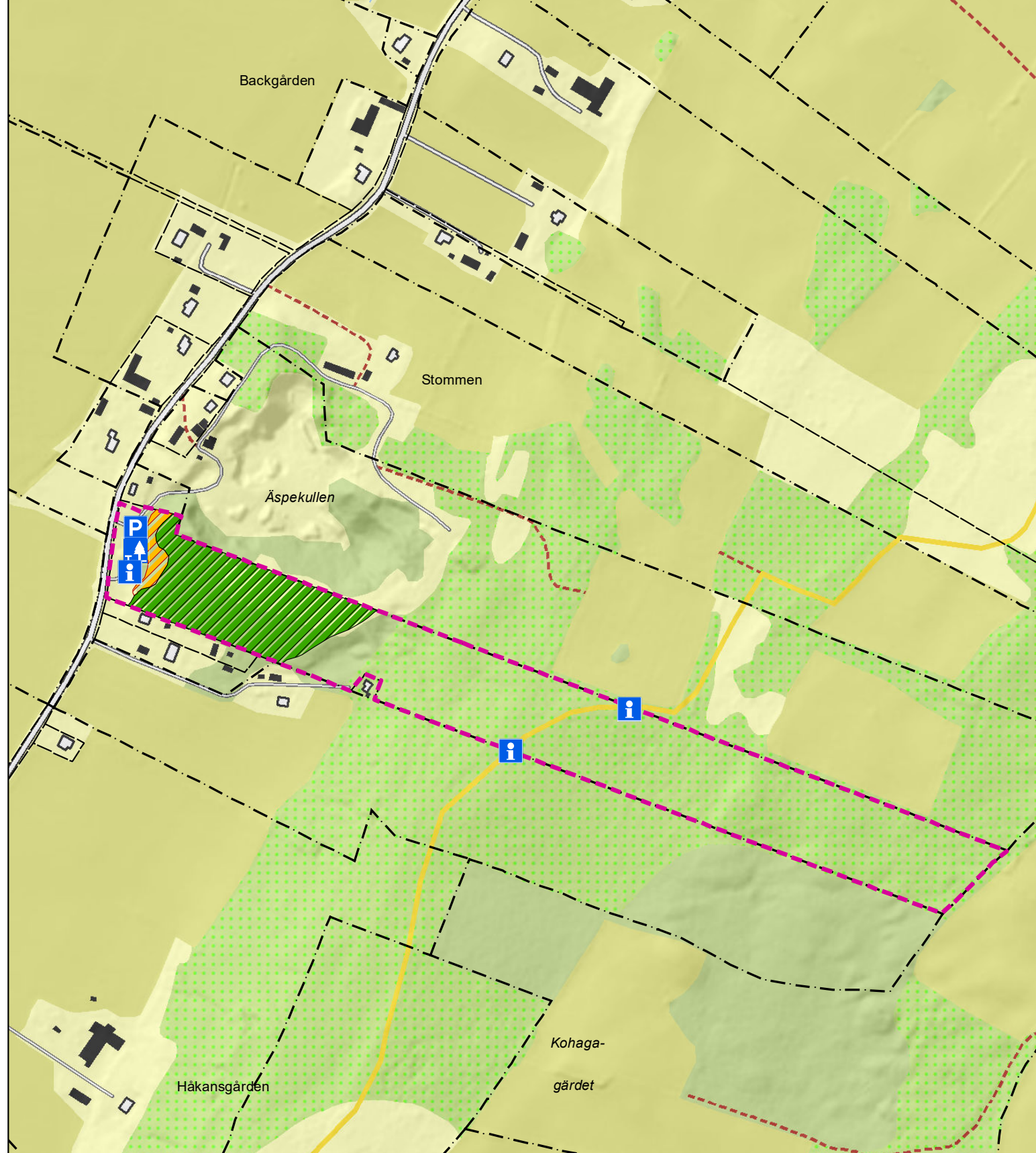
Illustrationskarta till Länsstyrelsens beslut
om naturreservat enl 7 kap 4 § miljöbalken

 Gräns för naturreservat

0 100 200 Meter

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1b

Precisering av B-föreskrifter i naturreservatet Bäckedalen Skövde kommun

Tillhör Länsstyrelsens beslut
datum 2021-11-24 dnr 511- 8285-2018

**Länsstyrelsen
Västra Götaland**

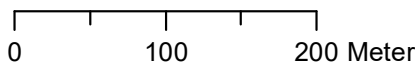
Illustrationskarta till Länsstyrelsens beslut
om naturreservat enl 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

- Gräns för naturreservat
- Restaurering av betesmark enligt B6
- Återskapande av sandmiljöer enligt B7

Anläggning

- Info
- P-plats
- Rastbord

Länsstyrelsen
Västra Götaland

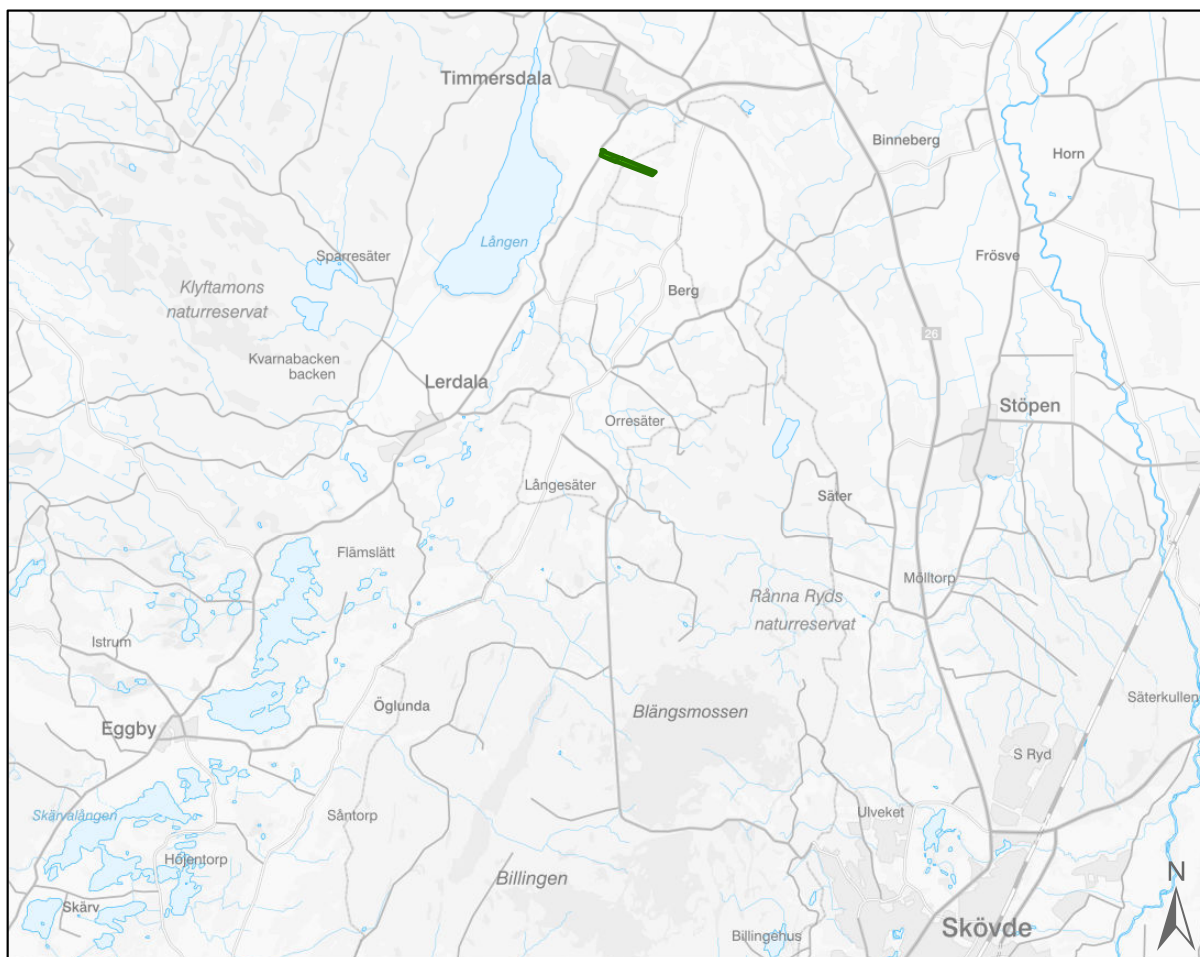
Bilaga 2

Dnr 511-8285-2018

Beslut 2021-11-24

ÖVERSIKTSKARTA

Naturreservatet Bäckedalen Skövde kommun

0 1 2 Km

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bilaga 3

Datum
2021-11-24

Dnr:
511-8285-2018

Sida
1(20)

Skötselplan för naturreservatet Bäckedalen i Skövde kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning	4
1.1 Syfte.....	4
2. Beskrivning av området	5
2.1 Uppgifter	5
2.2 Allmän beskrivning av området.....	5
2.3 Mark- och vattenanvändning – då och nu	6
2.4 Bevarandevärden.....	6
2.4.1 Biologiska bevarandevärden.....	6
2.4.2 Geovetenskapliga bevarandevärden.....	7
2.4.3 Kulturhistoriska bevarandevärden	7
2.4.4 Friluftslivsvärden	7
2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar.....	7
3. Skötsel och bevarandemål.....	8
3.1 Indelning av skötselområden.....	8
3.2 Bevarandemål.....	8
3.3 Allmänt om skötseln	8
3.4 Reservatets betydelse för grön infrastruktur	10
3.5 Konsekvenser av klimatförändringar	10
3.6 Skötselområden med mål och åtgärder	11
3.10 Bevarandemål för arter.....	16
3.11 Forn- och kulturmiljövård.....	16
4. Friluftsliv.....	17
5. Gränsmarkering.....	17
6. Uppföljning	17
6.1 Dokumentation av skötselåtgärder	17
6.2 Bevarandemål och gynnsamt tillstånd	18
6.3 Revidering av skötselplanen	18
7. Planerad förvaltning	18
8. Referenser	19

BILAGOR

Bilaga 3a: Tabell Naturtyper

Bilaga 3b: Skötselområden och friluftsanläggningar

Bilaga 3c: Naturtyper

Bilaga 3d: Fornlämningar

Skötselplanen är uppdelad i två delar, A och B. Den första delen är en beskrivande del. Där anges bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns i naturreservatet. Den andra delen av skötselplanen beskriver naturreservatets bevarandemål och hur naturreservatet ska skötas.

DEL A – Naturreservatet Bäckedalen

Skötselplanen beskriver vad som ska göras i naturreservatet, när och hur ofta det ska göras. Den fastställer också vad som är viktigast att göra om reservatsförvaltaren, d v s den som är ansvarig för naturreservatets skötsel, behöver prioritera. Förutom reservatsförvaltaren vänder sig skötselplanen till markägaren och andra intressenter.

1. Sammanfattning

1.1 Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- Utveckla och bevara naturskogsartad ädellövskog med inslag av översilade alkärr. Strukturer som varierande trädålder och död ved ska förekomma i riklig omfattning.
- Restaurera betesmark som sedan på sikt skall hysa markvegetation karakteriserad av lång hävdkontinuitet och näringsfattiga markförhållanden.
- Utveckla ekar som tillåts växa upp ljusöppet och bli gamla och grova
- Utveckla och bevara lämpliga bo- och födosöksmiljöer för solitära bin och andra insekter i sandiga miljöer

Syftet ska tryggas genom att:

- Lövskogsmiljöerna lämnas att huvudsakligen utvecklas fritt med undantag för åtgärder i syfte att förhindra graninvandring
- Restaurering av betesmarker som möjliggör för ekar att växa upp ljusöppet.
- Åtgärder genomförs i syfte att skapa lämpliga sandmiljöer med bl.a. boplatser för solitära bin.
- Mindre slätterängar anläggs och sköts i anslutning till de skapade boplatserna för solitära bin.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

2. Beskrivning av området

2.1 Uppgifter

Namn:	Naturreseptatet Bäckedalen
Beslutsdatum:	2021-11-24
Areal:	7,8 ha,
Län:	Västra Götaland
Kommun:	Skövde
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götalands Län
NVR id:	2052062
Natura 2000-beteckning:	-
Ägandeförhållanden:	Statlig ägo

2.2 Allmän beskrivning av området

Reservatet ligger ca: 1 km söder om Timmersdala samhälle och sträcker sig från vägen mot Lerdala ca 1 km upp längs Nordbillings västra sluttning i östlig riktning. Den östligaste fjärdedelen ligger uppe på Billingsens platå och är flackare än övriga delar av reservatet som i övrigt sluttar kraftigt åt väster. Reservatet är smalt och sträcker sig inte mer än strax under 100 m i nord – sydlig riktning. Skogen i reservatet bär en tydlig kalkpåverkan som härstammar från Billingsens kalkplatå samt kontinuerlig transport av mineralämnen via rörligt markvatten ner längs bergets västra sluttning.

Östra delen av reservatet består huvudsakligen av en ädellövdominerad skog som trots historik som betesmark har börjat utveckla tydlig naturskogskaraktär.

I väster ligger en övergiven betesmark på sandig mark, den bär fortfarande spår från tidigare beteshävd främst i form av vidkroniga träd. Delar av betesmarken har även periodvis nyttjats som åkermark.

Nära vägen i väster sluttar marken brant. Sannolikt härrör sluttningen från tidigare sandtäkt. Sluttningen är idag bevuxen med skog Alldeles norr om reservatet allra västligaste del ligger en tidigare sandtäkt. Här förekommer flera olika arter av solitära bin, samt andra insekter knutna till varma sandmiljöer. Med tanke på att sluttningen ligger i direkt anslutning till sandtäkten och på liknande mark bedöms det finnas goda förutsättningar för att skapa bra miljöer för sandberoende insekter genom restaurering.

2.3 Mark- och vattenanvändning – då och nu

Av häradskartan framgår att hela Billingens sluttning utgjordes av betesmark med lövträd runt år 1850. Det är svårt att veta hur tätt trädskiktet var vid den tiden men sannolikt var stora delar av reservatet ganska öppet. Stora delar av reservatet nedanför sluttningen var vid samma tid uppodlad. På flygbilder från 1960 samt den ekonomiska kartan från 1970 syns spridda träd o buskar i väster (nedanför sluttningen) som vittnar om att denna del sannolikt varit betad en längre tid. I skogen på sluttningen kan man fortfarande ana en öppnare karaktär, men stora delar av området ser vid denna tid ut att vara rikligt bevuxen med träd.

2.4 Bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Sammantaget kan sägas att det inom reservatet finns ett antal olika miljöer – lövlundar och lövsumpskogar på kalkrik mark, åldriga lövträd, samt varma sandmiljöer – som är ovanliga företeelser i Sverige generellt. Särskilt gäller detta kanske för kalkpåverkade lövsumpskogar. Dessa naturtyper såväl som den artstock de hårbärgerar har ett mycket högt bevarandevärde såväl regionalt som nationellt.

I reservatet finns det en viss förekomst av gamla, mer eller mindre spärrgreniga, lövträd som alla vuxit upp under relativt öppna omständigheter. Sådana lövträd är en stor bristvara i landskapet idag och av det skälet är det av stor vikt att ge de få kvarvarande ”gamlingarna” så mycket utrymme och ljus de behöver. Det är också av stor vikt att försöka skapa förutsättningar för nya träd att växa upp till spärrgreniga gamla träd. De gamla träden har ofta en rik flora av mossor och lavar. I reservatets västra del finns goda förutsättningar att skapa lämpliga miljöer för nya gammalträd.

Lövskogen i övrigt är endast i begränsad omfattning påverkad av skogsbruksåtgärder och har börjat utveckla naturskogsartad karaktär med död ved, samt ett varierat trädskikt i avseende på ålder och trädslag. Här hittar man mycket bärbar träd som fågelbär, rönn, hägg, oxel och haggtorn. Den döda veden finns både som torrträd, lågor och stubbar. På flera ställen förekommer översilade alkärr med väl utvecklad sockelbildning på stambaserna. Det finns även källflöden som sipprar fram i sluttningen. Det framträngande kalkrika markvattnet ger förutsättningar för en kalkpåverkad och speciell flora och fauna. Detta tillsammans med det faktum att jordarna i sluttningen ofta består av rika mull- eller brunjordar gör att här finns mycket värdefulla lövlundar och översilade lövsumpskogar. I dessa finns En välutvecklad och artrik lundflora med arter som blåsippa.

Lövskogarna har också en rik fauna av småfåglar som trivs såväl uppe i trädens kronor som i den täta snårvegetationen i buskskiktet. Några av dem, exempelvis den mindre hackspetten, drar också nytta av den insektsfauna som är knuten till döda grenar och stampartier i de fortfarande levande träden.

Hela skogen är klassad som objekt med naturvärde av Skogsstyrelsen och delar av den håller nyckelbiotopskvalité.

Den övergivna betesmarken i väster hyser fortfarande rester från en öppnare tidsperiod både i fält- och trädskikt. Detta gör att värdefull och bevarandevärd hävdgynnad vegetation bedöms kunna etablera sig snabbt efter restaurering.

Strax norr om reservatet ligger en stor tidigare sandtäkt. Någon inventering av denna sandtäkt är ännu inte gjord men vid besök på platsen noteras flera hotade och skyddsvärda solitära bi-arter som omfattas av nationella åtgärdsprogram. Då markförutsättningarna är likartade i reservatets västra del bedöms detta vara ett lämpligt område att genomföra åtgärder i syfte att stärka dessa bi-arters livsmiljö. Därigenom skulle området tillsammans med sandtäkten i norr kunna bli en stor, bra och viktig livsmiljö för flera hotade arter i Valle knutna till varma sandmiljöer.

2.4.2 Geovetenskapliga bevarandevärden

Reservatet är beläget på Billingens sluttning och kan användas för att förevisa och exemplifiera de geologiska värden som är knutna till Västgötabergen och de sedimentära bergarter dessa är uppbyggda av. Här finns också möjlighet att på nära håll stifta bekantskap med de geologiska och hydrologiska processer som försiggår i sluttningarna på dessa platåberg, exempelvis jordartbildning och jordmånens sammansättning, framträngande grundvatten och liknande. Inom området saknas dock goda exempel där den sedimentära berggrunden går i dagen. Sammantaget bedöms därför de geologiska bevarandevärdena vara måttliga.

2.4.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inom det avgränsade området finns fyra fornlämningar registrerade i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister. Dessa utgörs av stenkretsar, allmänt kallade domarringar - gravanläggningar där resta stenar eller klumpstenar placerats glest, så att en cirkelform bildats. Flera stenar i domarringarna är omkullfallna och vissa verkar ha flyttats från sitt ursprungliga läge. Ytterligare stenar finns i området som kan ha utgjort markeringar för gravar. Domarringarna är belägna intill varandra i den tidigare betesmarkens sydvästsluttning.

2.4.4 Friluftslivsvärden

Markerna kring norra Billingen och dess sluttning består av ett småskaligt odlingslandskap där stenmursomgärdade små åkermarker och öppna gräsmarker förekommer omväxlande med lövdungar och lummiga skogspartier. Detta landskap inbjuder till både cykelturer och vandringar. Genom reservatet löper en vandringsled men i övrigt får området betraktas som svårframkomligt och värdet för det rörliga friluftslivet är idag måttligt. Reservatet är dock lättillgänglig eftersom det ligger alldeles bredvid vägen mellan Timmersdala och Lerdala och med en stor lämplig grusyta att parkera bil eller cykel på. En bra utformad informationsanläggning om sand och värmekrävande arter i anslutning till den befintliga grusytan skulle kunna bli välbesökt.

2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar

Inom det avgränsade området saknas byggnader och andra anläggningar.

Ett avtalsservitut till förmån för Bäckedalen 20:1 finns upprättat över Timmersdala 4:4. Daterat 2000-12-27. Akt nr. 16-IM14-2000/5811.1. Enl. karta är ett område med bredd 6 m markerat för utfart från Timmersdala 27:1 till södra utfarten på Timmersdala 4:4.

DEL B – SKÖTSEL AV NATURRESERVATET BÄCKEDALEN

3. Skötsel och bevarandemål

3.1 Indelning av skötselområden

Indelning av skötselområden utgår från skötselbehovet. Naturreservatet är indelat i 5 skötselområden med tillhörande delområden.

Skötselområdena är:

1. Ädellövskog – huvudsakligen fri utveckling.
2. Betesmark – restaurering
3. Sandig mark i SV-sluttning – skötsel/skötsel
4. Ängsmark - skötsel
5. Väg/grus-område

Inom varje skötselområde kan en eller flera naturtyper förekomma. Vad denna indelning grundar sig på redovisas i tabell i bilaga 3a. Naturtyperna avgränsningar framgår av bilaga 3c.

3.2 Bevarandemål

Bevarandemålen preciserar syftet för respektive skötselområde och ger en beskrivning av hur det ska se ut när gynnsamt tillstånd råder. De ger också förutsättningarna för den uppföljning som planeras.

3.3 Allmänt om skötseln

Ett mycket stort antal organismer är direkt eller indirekt beroende av flera olika miljöer under sin livscykel. Att fåglar och däggdjur utnyttjar många olika biotoper i ett landskap är välkänt men ett liknande behov av flera olika biotoper är också mycket vanligt hos många insektsgrupper.

Vid naturvårdsinriktad skötsel av landskap som innehåller såväl lövskogar som hagmarksmiljöer, bryn och högrörsängar m.m. är det, med tanke på ovanstående, ofta en god idé att se detta landskap som en funktionell enhet bestående av flera olika skötselområden. Skötselområdena kan var för sig behöva speciella skötselåtgärder men de är ofta, på många olika sätt, sammankopplade till en helhet där varje element eller naturtyp är viktig. Många gånger är kreatursbete tillsammans med riktade gallringar/avverkningar/röjningar ett bra sätt att upprätthålla mosaikstrukturer.

Skog

I naturreservatets skogar skall mängden gamla träd och död ved öka. Detta innebär att skogen i stor utsträckning lämnas utan skötselåtgärder. Det kan dock bli aktuellt att röja undan gran för att bevara lövdominansen. Det är dessutom viktigt att bevara skogarnas hydrologi intakt. Vissa skogsbestånd kan göras tillgängliga för betande djur.

Betesmark

Det område som restaureras till betesmarker, ska hävdas årligen. I de allra flesta fall är bete av nötkreatur att föredra. Får betar ganska selektivt och kan ha en utarmande effekt på örtrikedomen i en betesmark. I vissa fall är dock fårbete ett fungerande skötselalternativ. I hagmarker med ett värdefullt trädskikt kan bete med häst vara olämpligt eftersom vissa hästar har en tendens att skada träden genom barkgnag.

Trädskikten i betesmarken ska på sikt vara rik på åldriga lövträd och död lövved, såväl stående som liggande, i grova dimensioner. Merparten av såväl träden som den döda veden bör vara solexponerad. Buskskiktet bör präglas av ljuskrävande arter, gärna sådan som producerar rikligt med blommor och frukter. Gödning, kalkning eller andra markförbättrande åtgärder undviks.

För att undvika ansamling av föna och expansion av igenväxningsgynnade arter som älgört och högvuxna gräs är det viktigt att beteshävden är sådan att marken blir väl avbetad varje år. Ett svagare betestryck bidrar till att fältskiktet i betesmarken förlorar sitt inslag av småvuxna och störningståliga arter och efterhand blir alltmer artfattigt. Kompletterande slyröjningar utförs vid behov liksom röjning av eventuella oönskade granuppslag. Avfall från markstädning, avverkning och röjning samlas ihop och bränns, flisas eller avlägsnas på annat sätt. Stängsel sätts upp eller förnyas vid behov.

Gamla och grova ädellövträd

Det är mycket viktigt att bevara de befintliga gamla och grova ädellövträden i reservatets västra del. Att hålla dem vid liv så länge som möjligt och att potentiella ersättningsträd finns kontinuerligt. Detta görs främst genom att se till så träden har gott livsutrymme, dvs står fria med helst 5 meter runt kronan och med god solbelysning på stammarna. Restaureringar av igenvuxna betesmarker eller frihuggning av enstaka trädindivider är effektiva skötselåtgärder. Även s.k. veteranisering kan genomföras för att förlänga trädens livslängd eller öka andelen bristsubstrat.

Veddeponier

Vid skötselåtgärder som innebär större avverkningar eller gallringar av träd eller vid större stormfällningar kan man samla ihop virket i veddeponier. Det är en fördel om dessa kan placeras på solbelysta platser och gärna utformas och placeras så att de framträder i landskapet så lite som möjligt. I händelse av att man anlägger en veddeponi på en publik plats är det lämpligt att informera, t.ex. med hjälp av en skylt, om varför virket lämnas kvar i området.

Riskträd, allvarliga skadegörare och främmande invasiva arter

Döda eller döende träd som bedöms utgöra risk för allmänheten (t.ex. växer nära vandringsleder), trafiksäkerheten eller egendom bör oskadliggöras. Vid dessa tillfällen bör man överväga att bara avlägsna delar av träden, t.ex. högkapa o lämna en stor del av stammen. Man bör också i största möjliga mån lämna kvar, särskilt den grova delen av stammen som låga i terrängen. Det är dock viktigt att lågorna lämnas på ett sådant sätt att de inte utgör hinder för betesdrift.

I händelse av utbrott av allvarlig skadegörare, som medför omfattande samtida traddöd och därmed utgör hot mot reservatets kontinuitetsberoende naturvärden, får åtgärder för att undvika eller begränsa angrepp genomföras i samtliga skötselområden. Det är dock viktigt att åtgärderna genomförs på ett sådant sätt att de i minsta möjliga mån innebär negativ påverkan på respektive skötselområdes bevarandemål.

Det är också viktigt att genomförda åtgärder följer gällande rekommendationer från vedertagen forskning eller ansvariga myndigheter m.m.

Det är viktigt att invasiva främmande arter motverkas i ett så tidigt skede som möjligt och på lämpligaste sätt utifrån vilken art som skall motverkas och i vilken miljö som åtgärderna vidtas. Det är i första hand fastighetsägarens ansvar att motverka de invasiva främmande arter som omfattas av lagar och förordningar bl.a. EU:s förordning om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. För att lämpligaste bekämpningsmetod skall användas och för att begränsa övrig påverkan på reservatet så mycket som möjligt måst markägaren söka tillstånd innan bekämpning.

3.4 Reservatets betydelse för grön infrastruktur

Att bevara reservatets ädellövskogar samt återskapa betesmark med träd och sandmiljöer bedöms vara av betydelse för den gröna infrastrukturen i Valleområdet. Det är av särskilt stor vikt att bevara och utveckla ädellövskogar norra delen av Valleområdet, i vilket reservatet ingår, för att uppnå en god konnektivitet i landskapet och långsiktigt bevara arter knutna till denna miljö.

En restaurering av betesmarken, som på sikt kan utveckla gamla ädellövträd, kan utöka livsmiljön för många arter i det närbelägna naturreservatet Högsböla ängar.

Blottad sand i solbelysta lägen är en sällsynt miljö i Valleområdet och att återskapa denna miljö i reservatet skulle signifikant bidra till en bättre grön infrastruktur för denna miljöns arter. Det är dock av stor vikt för att arterna i reservatet långsiktigt skall bevaras att även den närbelägna tåkten sköts på ett sådant sätt att det gynnar arter knutna till öppna och solbelysta sandmiljöer.

3.5 Konsekvenser av klimatförändringar

De mest sannolika konsekvenserna av pågående klimatförändringar i reservatet bedöms vara ändrade förutsättningar för hävd samt ökad mängd svamp- och insektsknutna trädssjukdomar eller angrepp. Det är svårt att förutsäga i vilken mån detta påverkar möjligheterna till hävd mm i framtiden. En ökad igenväxningstakt kan behöva motverkas genom bl.a. intensivare röjningsinsatser och betestryck, förlängd betessäsong. Om betesdjuren får problem med hetta m.m. bör övervägas att bygga sol/värmskydd eller andra likartade anordningar.

Det är viktigt att ha en beredskap för eventuella svamp- och insektsanknutna sjukdomar eller angrepp så att åtgärder kan sättas in snabbt. Exempel på åtgärder kan vara att plantera/gynna fler trädslag särskilt inhemska arter så att riskerna sprids och att efterträdare säkerställs. Använd resistent varianter om det finns. Veteranisering, dvs. att inducera bildning av gammelträdkvalitéer genom specifik skötsel av yngre träd kan också vara en åtgärd.

Med tanke på klimatförändringarna bör man också ägna särskilt uppmärksamhet åt invasiva arter och sätta in bekämpningsåtgärder ett tidigt skede.

Det är dock svårt att motverka eventuella effekter av dessa klimatrelaterade förändringar inom ramen för reservatets förvaltning. För att motverka detta krävs istället större samhällsinsatser på ett mer övergripande plan.

3.6 Skötselområden med mål och åtgärder

Skötselområde 1 - Ädellövskog med fri utveckling

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
1	5,8	Ädellövskog med inslag av fuktig triviallövskog
Summa	5,8	

Natura 2000-naturtyp
Utvecklingsmark – 9020 Nordlig ädellövskog

Beskrivning:

Österut höjer sig billingslutningen. Här består reservatet av en väl sluten och skiktad lövskog med en medelålder på minst 70 år med inslag av äldre träd. Det finns en stor trädslagsblandning och delar av slutningen översilas och har äldre alar med socklar. Trots att även denna del har en historik som betesmark har här börjat utvecklas naturskogsartade strukturer som rikligt med död ved, lundartad flora och flerskiktat trädskikt. Tydligast märks beteshistoriken uppe på platån i öster där man hittar några gamla, grova och vidkroniga träd av främst ek och alm. Kalkpåverkan är tydlig i markvegetationen och syns främst genom riklig förekomst av blåsippan.

Bevarandemål:

- Området ska bestå av naturskogsartad ädellövskog med väl fungerandena-turliga processer och intern dynamik. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat samt rikt på gamla träd och död ved. Markhydrologin ska vara naturlig och inte påverkad negativt av mänskliga aktiviteter. Området ska ha en rik flora och fauna knutna till orörda ädellövlundar. Granen skall endast finnas i mycket begränsad omfattning, dvs det totala inslaget bör inte överstiga 5 %.
- Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd, träd med grov bark, träd med håligheter, träd med hackspettsbohål, liggande död ved och högstubbar liksom stående döda eller döende träd.

Engångsåtgärder:

Eventuella gamla stängselrester eller liknande städas bort.

Underhållsåtgärder:

Manuell röjning av nyetablerad gran, förslagsvis vart 10:e år.

I övrigt lämnas området utan skötselåtgärder. Västra delen kan göras tillgänglig för betesdjur i syfte att knyta ihop betesmarken i Väster med betesmarker söder om reservatet.

Skötselområde 2 – restaurering av trädklädd betesmark

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
2	1,6	Igenväxna ängar/hagmarker av ek- lind och ask-alm typ
Summa	1,6	
		Natura 2000-naturtyp
		Utvecklingsmark till 9070 - Trädklädd betesmark

Beskrivning:

I väster ligger en övergiven betesmark på sandig mark, den bär fortfarande spår från tidigare beteshävd främst i form av vidkroniga träd. Delar av betesmarken har även periodvis nyttjats som åkermark. Idag växer här en ung skog och lövsuccesion som flera olika lövträdsarter. Vanligast är dock björkar och ask-sly. Bitvis finns välutvecklade hasselbuketter som sannolik härrör från en mer öppen tid. Det finns gott om förnygrad ek i ålder 5 – ca 50 år. Flera av dessa skulle med hjälp av skötselåtgärder kunna utvecklas till gamla och grova individer. Den åkerbrukade marken är fortfarande öppen med spridda nyponbuskar, hallonsnår och enstaka unga lövträdsplantor.

Bevarandemål:

- Skötselområdet ska på sikt bestå av välhävdade ek/ädellövskogar med ett glest trädsnitt, huvudsakligen bestående av ekar med hagmarkskaraktär. Solexponerade, varma miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag i området. Detta innebär att träden ska stå så fritt så att de har möjlighet att utveckla vidkronig struktur samtidigt som rikligt med ljus når trädens stammar och fältskiktet ett riktmärke kan vara att trädsnittets totala täckningsgrad inte bör överstiga 30 %. Det ska finnas gamla träd av följande arter: ek (allmänt-rikligt) hassel, björk, alm och ask (enstaka). Det är viktigt att det i området finns ersättningsträd i sådan omfattning att en kontinuerlig förekomst av gamla och vidkroniga träd kan säkerställas. Död ved i form av grövre lågor i ljusöppna lägen bör förekomma regelbundet i området. Enstaka hasselbuketter och andra blommande buskar skall finnas spridda i hagmarken, liksom hägg, fågelbär och grövre aspar. Busksnittet bör ha en täckningsgrad på ca 10%.
- Följande strukturer/substrat ska finnas: gamla träd, träd med grov bark, träd med håligheter och mulm, träd med hackspettsbohål, levande träd med döda träddeklar, liggande död ved och högstubbar, stående döda eller döende träd.
- Skötselområdet ska ha en ostörd hydrologi och näringsstatusen i marken bör vara så naturlig som möjligt, dvs antropogen näringstillförsel i form av tillskottsutfodring eller sambete med vall el annan kultiverad betesmark bör begränsas.

Engångsåtgärder:

Skötselområdet ska restaureras till öppnare trädklädda hagar som på sikt skall ha ett trädsikt som inte bör överstiga 30% i täckningsgrad.

Vid avverkningen och röjningen bör man prioritera att spara de träd som bedöms hysa högst naturvärde, främst ek, eller bäst potential att utvecklas till grova individer. Välutvecklade hasselbuketter och eventuella blommande buskar som t.ex. robuskar kan lämnas. Avverkat virke skall transporteras ut från området. Några stammar kan dock sparas som liggande död ved och klenare virke kan lämnas kvar i veddepåer på platser där de inte utgör alltför stort hinder för betesdriften. All röjning skall ske manuellt, alternativt med en lätt maskin, och virket skall sedan transporteras ut med skonsamma maskiner så att markskador i största möjliga mån undviks.

Underhållsåtgärder:

Efter inledande avverkning och röjning får man sedan succesivt arbeta sig mot bevarandemålet. Detta kan innebära återkommande röjningsinsatser samt vidare utglesning av trädsiktet enligt samma riktlinjer som beskrivits ovan.

Skötselområdet ska betas årligen gärna i sådan omfattning att endast begränsat med förna ansamlas på marken. Bete med nötdjur är att föredra men även fårbeta kan ge ett tillfredställande naturvårdsresultat. Bete med häst är mindre lämpligt med tanke på risken för gnagskador på ekarnas bark.

Döda eller döende träd/grenar som riskerar att falla ner över väg och vandringsleder kan fällas. De fällda träden ska i första hand lämnas kvar i reservatet på lämplig plats. Död ved som försvårar betesdriften får flyttas inom skötselområdet.

För att säkerställa en kontinuerlig förekomst av s.k. ersättningsträd kan ek planteras om den naturliga föryngringen bedöms otillräcklig.

Skötselområde 3 - öppen och solbelyst sandig miljö

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
3	0,15	Träd och buskbevuxen sandtäktslutning
Summa	0,15	
		Natura 2000-naturtyp
		-

Beskrivning:

Närmast vägen finns en brant slänt mot väster som sannolikt härrör från sandtäkt. Idag växer här en skog likt betesmarken ovan, dock med inslag av tallar, vara några är ganska gamla. Alldeles norr om reservatet allra västligaste del ligger en tidigare sandtäkt. Här förekommer flera olika arter av solitära bin, samt andra insekter knutna till varma sandmiljöer. Med tanke på att den övergivna betesmarken i reservatet ligger i direkt anslutning till sandtäkten och på liknande mark bedöms det finnas goda förutsättningar för att skapa bra miljöer för sandberoende insekter genom restaurering och åtgärder i slänten närmast vägen.

Bevarandemål:

Skötselområdet skall utgöra en attraktiv bo- och livsmiljö för insekter knutna till solbelysta sandmiljöer. Detta innebär att minst 50 % av sluttningen bör utgöras av blottad sand och att markskiktet i hela slänten skall vara solbelyst. Det är positivt om ängsvegetation kan etablera sig i ytorna mellan den blottade sanden.

Engångsåtgärder:

Området skall omföras till öppen solbelyst mark med rikligt med blottad sand. Detta innebär att träd- och buskskiktet avverkas initialt. Avverkat virke transporteras bort från skötselområdet. Enstaka gamla och högstammiga tallar lämnas kvar liksom någon enstaka ek och sälg i norr. Viktigt att kvarlämnade träd inte medför alltför stor skuggning på marken. I de fallet kan dessa stamkvistas. Blottade sandytor skapas genom grävning eller skrapning av markytan. Sandytor bör huvudsakligen lokaliseras i sluttande och sydväst-vända ytor som ej skuggas. Mellan sandytorerna kan man ev. spara fältvegetationen så att ett nätverk av små gräsbevuxna åsar och andra ytor skapas mellan sandytorerna. Dessa ytor bör dock vara helt fria från vedartad vegetation.

Underhållsåtgärder:

Återkommande rensningar eller röjningar av vegetation som etablerat sig i skötselområdet och som innebär skuggning av sandmiljöerna.

Det är positivt om ängsvegetation kan etablera sig på ytorna mellan den blottade sanden. Denna vegetation slås då årligen i samband med slåtter av skötselområde 4.

Vid behov rensas sandytorerna på vegetation och/eller nedfallna kvistas el. dylikt.

Skötselområde 4 – Ängsmark – restaurering/årlig slåtter

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
4a	0,1	Högört/gräsmark
4b	0,1	
4c	0,1	
Summa	0,3	
		Natura 2000-naturtyp
		-

Beskrivning:

4a är en mindre kulle omgiven av väg- och grusområde. Mitt på kullen växer en äldre och vidkronig, men ännu ganska liten ek. Här växer också några yngre björkar och andra buskar. Markvegetationen domineras av högrötsarter.

4b är en smal remsa mellan den branta slänten i öster och väg/grus område i öster. Trädskikt saknas i nuläget men enstaka buskar växer främst i södra delen? Liksom i 4a domineras markvegetationen av högrötsarter.

4c utgör i nuläget en klippt gräsmatta, förlängning av tomtmark i norr. Här finns ett fristående träd.

Bevarandemål:

Samtliga delområden skall på sikt bestå av öppen och rikligt blommande ängsmark. Vedartad vegetation skall inte förekomma.

Engångsåtgärder:

Samtliga tre delområden ska omföras till hävdad ängsmark. Detta innebär att träd och buskskiktet avverkas i delområdena 4a och 4b. Endast eken i 4 a sparas. Slåtterbruk införs.

Underhållsåtgärder:

Under de första åren bör slåtter för att bekämpa älggräs och annan mer bredbladig högrötsvegetation, ske årligen vid midsommartid. Samt gärna vid något ytterligare tillfälle under sensommaren. Slåtter bör ske med slitande redskap och det slagna gräset omhändertas och transporteras ut omedelbart efter slåttern.

Insådd av växter med fröblandning särskilt riktad till inhemska blommande ängsarter kan ske.

När väl en mer eftertraktad flora har börjat etablera sig bör slåtter ske årligen mellan mitten på juli – mitten på augusti. Slåttern bör då ske med skärande eller klippande redskap som t.ex. slåtterbalk eller lie. Det slagna höet bör omhändertas 5 - 10 dagar efter slåttern.

Det är positivt om ängarna fagas, d v s räfsas på kvistar och- ej förmultnat löv. Kvistarna, riset och lövet kan sedan brännas eller komposteras på lämpliga platser. Fagningen-bör ske under tiden mitten av mars – mitten av april.

Skötselområde 5 - grusyta

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
5	0,1	Grus/vägområde
Summa	0,1	
		Natura 2000-naturtyp
		-

Beskrivning:

Befintlig grusplan i anslutning till allmän väg

Bevarandemål:

Se avsnitt 4. Friluftsliv.

Engångsåtgärder:

Se avsnitt 4. Friluftsliv

Underhållsåtgärder:

Se avsnitt 4. Friluftsliv

3.10 Bevarandemål för arter

- De i reservatet förekommande signal-, Natura 2000- och/eller rödlistade arter ska ha stabila eller ökande populationer.

Åtgärder

Om uppföljning visar vikande populationer för någon eller några av de inom området förekommande signal-, Natura 2000- och/eller rödlistade arterna får artspecifika skötselinsatser genomföras i samtliga skötselområden så länge de inte strider mot reservatets syfte och omfattas av föreskrifterna enligt B.

3.11 Forn- och kulturmiljövård

Fornlämningarnas lokalisering framgår av bilaga 3d.

Vid röjningar bör inte röjningsmaterial ligga kvar nära eller i fornlämningar. Vid anläggande av grillplatser eller liknande bör hänsyn tas till fornlämningarna, så att fornlämningarna inte skadas av slitage. Eldning får heller aldrig ske i närheten av fornlämningar då det kan ställa till svårigheter vid en eventuell framtida utgrävning. Fornlämningar får inte skadas i samband med avverkning och utkörning av virke. I områden med registrerade fornlämningar ska samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet ske innan åtgärd utförs.

4. Friluftsliv

Karta med informationsskylt, vandringsled p-plats och informationsanläggningar finns i bilaga 3b.

Bevarandemål:

Tre väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet ska finnas. En väl underhållen parkeringsplats med rastbord och informationsanläggning om sandberoende bin och andra insekter ska finnas på den plats som markeras på karta i bilaga 3b. Vandringsleden som markeras på karta i bilaga 3b skall vara väl underhållen.

Engångsåtgärder:

Parkeringsplats iordningställs i skötselområde 5 liksom rastbord och informationskylt om naturreservatet. Här bör också en informationsanläggning om sandberoende bin och andra insekter uppföras. För inspiration se t.ex. biparadiset Bokhult i Växjö. Anläggningarna får inte anläggas på sådant sätt att de utgör hinder för utfart från Timmersdala 27:1 och Bäckedalen 20:1. Lämpligen anläggs de i dialog med ägarna av dessa två fastigheter.

En anknyttande vandringsled från parkeringsplatsen upp till vandringsleden i skötselområde 1 kan anläggas om behov och resurser finns.

Informationstavlor ska sättas upp på de platser som är markerade på karta i bilaga 3b. Tavlorna ska utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar Att skylta skyddad natur. De ska bland annat innehålla karta över reservatet samt beskriva dess syfte, bevarandevärden och gällande föreskrifter för allmänheten. En engelsk text eller en engelsk sammanfattning ska finnas.

Underhållsåtgärder:

Informationsanläggningarna, parkeringsplatsen, rastbordet och vandringsleden ska tillses regelbundet och underhållas vid behov av förvaltaren.

5. Gränsmarkering

Reservatets gräns ska märkas ut i fält. Gränsmarkeringar ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar ”Att skylta skyddad natur”.

6. Uppföljning

6.1 Dokumentation av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs i reservatet bör dokumenteras av den som utför åtgärden. Av dokumentationen bör framgå:

- åtgärd
- plats (skötselområde)
- kostnad
- tidpunkt
- utförare

Åtgärder av restaureringskaraktär bör dokumenteras med foto före och efter åtgärd.

6.2 Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. I en särskild uppföljningsplan kommer målindikatorer att anges. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i skötselplanen uppfylls och att skötseln fungerar. Uppföljningen kommer vara en viktig hjälp för förvaltarens planering av skötselarbetet.

6.3 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när uppföljningen indikerar att det behövs.

7. Planerad förvaltning

Förvaltningen av naturreservatet Bäckedalen bekostas av Staten.

Tabell 2. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1–3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Åtgärd	Skötselområde	När/intervall	Prioritet
Gränsmarkering	1–5	Efter beslut	1
Informationsanläggningar	1, 5	Efter beslut	1
Rastbord och p-plats	5	Efter beslut	1
Manuell röjning av nyetablerad gran	1	Vart 10:e år	2
Restaurering av betesmark, därefter årligt bete	2	Efter beslut	1
Skapande av öppen sandmilö	3	Efter beslut	1
Skapande av ängsmark med årlig slåtter	4	Efter beslut	1
Uppföljning av skötselåtgärd	1-5	Efter åtgärd	3

8. Referenser

Allmänna referenser

EUs art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

EUs fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1.

Finsberg, C. 2013. Skyddad natur i ett förändrat klimat. Grön infrastruktur i strandängar och ädellövmiljöer samt klimatanpassad skötsel av skyddad natur. Rapport 2013:74. Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Gärdenfors, U. (red.). 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010- The 2010 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Löfgren, R. & Andersson, L. (red.). 2000. Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Rapport 5081, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2003. Att skylta skyddad natur. Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. (red.), 2010. Signalarter - indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Bilaga 3a

Tabell Naturtyper

Tabell 1: Markslag och naturtyper. Målarealerna är de som förväntas efter eventuella restaurerings- och skötselåtgärder.

¹ Kartering av skyddade områden (KNAS), (Naturvårdsverket 2003)

² Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker (Löfgren & Andersson 2000)

³ Inventering av ängs- och hagmarker (Naturvårdsverket 1987)

Markslag och Naturtyp	Areal år 2021 (ha)	Målareal (ha)
Lövskog:	7,55	5,8
Ädellövskog ¹	5,8	5,8
Lövskog övrig	1,75	0
Naturbetesmark³ (betesmark på in- äga eller utmark):	0	1,6
Blandlövhage	0	1,6
Äng (slättermark på inäga ³ och ut- mark):	0	0,3
Öppen äng	0	0,3
Övrig substratdominerad mark:(vanl ohävdad; hållmark, grus, sand)	0	0,15
Vägar, parkeringsplats m m	0,1	0,1

Bilaga 3b, Skötselplanekarta Naturreservatet Bäckedalen, Skövde kommun

Skötsel

- Väg/grusområde
- Ängsmark - restaurering
- Sandmiljö - restaurering
- Trädklädd betesmark - ädellöv - restaurering
- Ädellövskog - röjning av nyetablerad gran vart 10:e år

Anläggning

- Info
- P-plats
- Rastbord
- Vandringsled

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Bäckedalen
Tillhör Länsstyrelsens beslut datum
2021-11-24, dnr 511-8285-2018

0 100 200 300 Meter

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 3C, Naturtyper

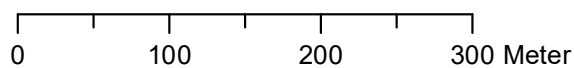
Naturreseptatet Bäckedalen, Skövde kommun

- Naturtyp**
- Grusyta
 - Högört/gräsmark
 - Igenvuxen hagmark
 - Träd och buskbevuxen sandtäktslutning
 - Ädellövskog med trivialinslag

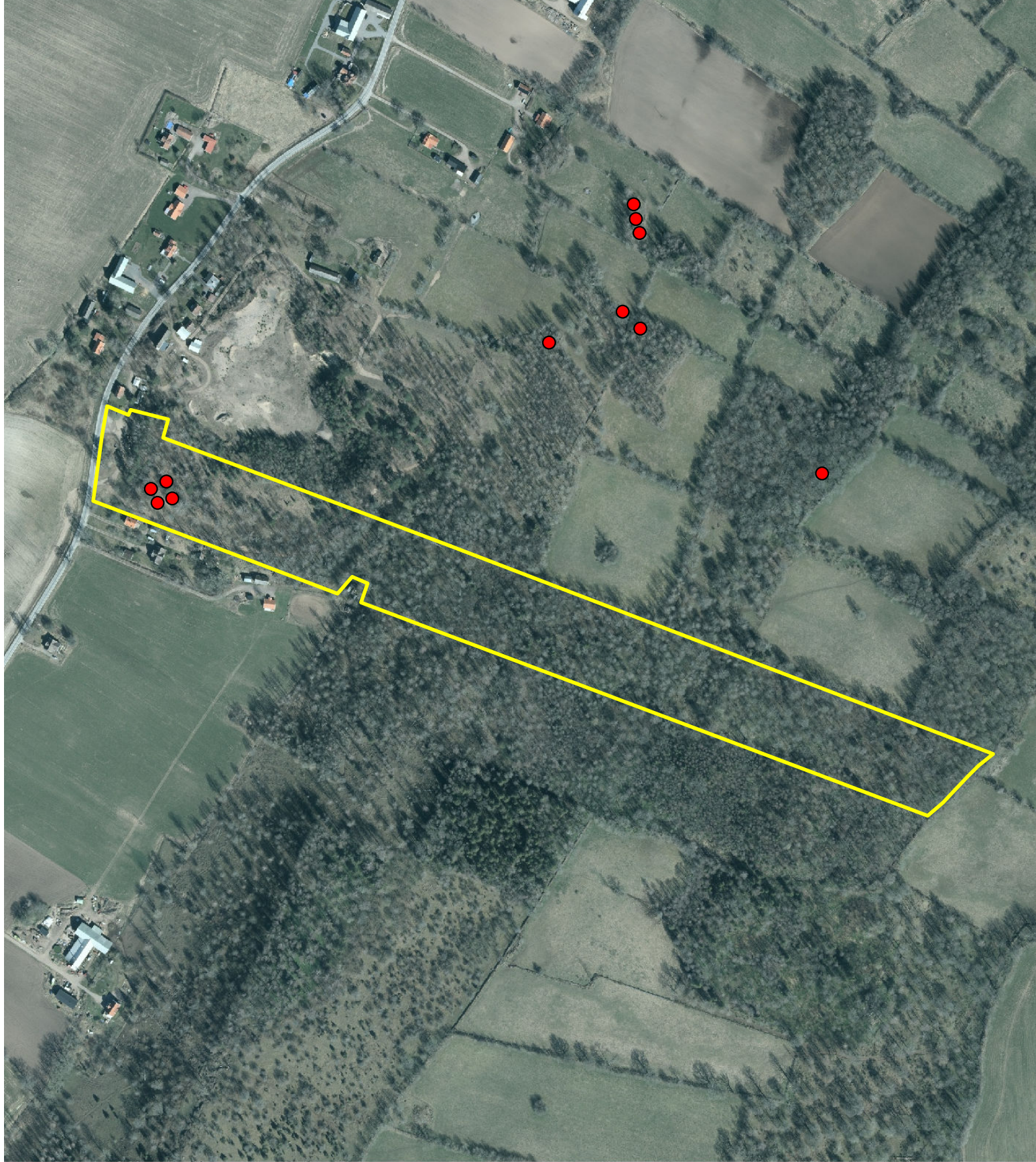

**Länsstyrelsen
Västra Götaland**

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreseptatet NN
Tillhör Länsstyrelsens beslut datum
2021-11-24, dnr 511-8285-2018

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 3d, Fornlämningar Naturreservatet Bäckedalen, Skövde kommun

- Gräns för naturreservat
- Fornlämning

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreservatet Bäckedalen
Tillhör Länsstyrelsens beslut
datum 2021-11-24, dnr 511-8285-2018

0 100 200 300 Meter

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 4

Sakägareförteckning

Tillhör Länsstyrelsens beslut om naturreservatet Bäckedalen i Skövde kommun, 2021-11-24, dnr: 511-8285-2018.

Namn	Adress	Adress forts	Postnr och ort
Ann Edith Maria Segerberg	Alströmersgatan 17		54131 Skövde
Björn Lennart Segerberg	Alströmersgatan 17		54131 Skövde
Bergs Fiber Ekonomiska förening	c/o Helena Wallström Binnebergsmo Lilla Fjället		54195 Timmersdala
Birka Nät AB	Box 24207		10 451 Stockholm
Yvonne Lilja	Timmersdala Bäckedalen 5		541 95 Timmersdala

Bilaga 5 Sändlista

*Tillhör Länsstyrelsens beslut om naturreservatet Bäckedalen i Skövde kommun,
2021-11-24, dnr: 511-8285-2018.*

Namn	Adress	Adress forts	Postnr och ort
Ann Edith Maria Segerberg	Alströmersgatan 17		54131 Skövde
Björn Lennart Segerberg	Alströmersgatan 17		54131 Skövde
Bergs Fiber Ekonomiska förening	c/o Helena Wallström Binnebergsmo Lilla Fjället		54195 Timmersdala
Birka Nät AB	Box 24207		10 451 Stockholm
Yvonne Lilja	Timmersdala Bäckedalen 5		541 95 Timmersdala
Skövde kommun	skovdekommun@skovde.se		
Skogsstyrelsen, Distrikt Fyrbodal	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se		
SGU	sgu@sgu.se		
Timmersdala 27:1	Björn Haggren Timmersdala Liden		54195 Timmersdala
LRF Västra Götaland	registrator@lrf.se		
Mellersta Götalands jordägareförening	mgi@jordagarna.se		
Skaraborgs naturskyddsförening	Ulla.kjellander@gmail.com		
Miljösamverkan Östra Skaraborg	info@miljoskaraborg.se		